

Miljö- och energidepartementet
Energi
103 33 Stockholm

2015-08-28
YTTRANDE

Boverket RAPPORT 2015:26; Förslag till svensk tillämpning av nära-nollenergibyggnader

Sammanfattning

Sweco anser att:

- Det är en fördel med en viktningsfaktor av detta slag framför dagens BBR-krav med olika kravnivåer för elvärmade hus och andra
- Direktivets utgångspunkt om energieffektiva byggnader inte säkerställs då termiska egenskaper hos byggnaden kan väljas bort till fördel för vissa tillförselsystem.
- Valet av systemgränser på olyckligt sätt inte blir teknikneutralt och fortfarande gynnar elvärme, såsom värmepump över fjärrvärme från kraftvärme. Detta i strid mot direktivet som uttryckligen uppmuntrar fjärrvärme.
- Valet av systemgränser där man tillåter avräkning av fritt flödande energi nära byggnaden men inte längre ifrån, och inte från annan förnybar råvara missar både direktivets intention av att öka andelen förnybar energi samt missar möjligheten att välja de energitillförselsystem som är samhällsekonomiskt optimala, vilket inte alltid de lokala, småskaliga energitillförselsystem är.

Utredningens utgångspunkter

Rapporten nämner återkommande att Nära-nollenergibyggnad beskrivs i direktivet som "En byggnad som har mycket hög energiprestanda". Vi menar att detta är den viktigaste intentionen i direktivet, som man bör se till att säkerställa. Detta görs dock inte genom de föreslagna kraven då borträkandet av fritt flödande energi gör att kraven inte ställs på byggnaden, utan på byggnaden i kombination med dess energisystem. Energitillförselsystem som är effektiva och dessutom baserade på förnybar energi är naturligtvis oerhört viktiga, men krav bör ändå ställas på *byggnadens* prestanda.

2.4 Val av teknisk nivå för nära nollenergibyggnader

Valet av en nivå baserad på Tekniskt tillgänglig nivå förefaller rimligt. Dock skulle vi gärna vilja se en indikation på vilken teknik man anser vara tekniskt tillgänglig. Utredarna har på något sätt kommit fram till att 50 kwh/m² går bra att uppnå med teknisk tillgänglig teknik för lokaler och att 80 kwh/m² går bra att uppnå för småhus. Vilken teknik har man då använt?

<p>Sweco Södra Mariegatan 18 E Box 1902 SE-79170 Falun, Telefon +46 (0)23 46400 Fax +46 (0)23 46401 www.sweco.se</p>	<p>Sweco Sverige AB Org.nr 556032-2496 Styrelsens säte: Stockholm</p>	<p>Rolf Ericson Hållbarhetskoordinator Sweco Sverige Telefon direkt +46 (0)104844537 Mobil +46 (0)706626127 rolf.ericson@sweco.se</p>
---	---	---

4.2 Systemgränser och styrmedlets omfattning

Rapporten har på ett insiktsfullt sätt förklarat olika systemgränser, och dess konsekvenser för styrmedlet. Vår enda invändning mot beskrivningen är att köpt energi kallas för "levererad (köpt) energi". Skillnaden mellan levererad energi och köpt energi är väl beskriven – varför då inte kalla köpt energi för köpt energi och undvika missförstånd?

4.2 Systemgränser och styrmedlets omfattning - 4.4 Energiprestandadirektivet

Vi anser att direktivets syften, som är 2 stycken: 1) att åstadkomma "en byggnad med en mycket hög energiprestanda" och 2) att "energianvändningen i en nära-nollenergibyggnad i mycket hög grad bör täckas av energi från förnybara energikällor" är just två olika syften. Att pressa in dessa i ett måttetal ger inte ett bra resultat, och kommer oundvikligen att leda till att det ena av syftena premieras över det andra. I det liggande förslaget ges både möjligheten att negligera byggnadens termiska egenskaper till förmån för förnybar energitillförsel, samt att valet av systemgränser t.ex. gynnar värmepump över fjärrvärme. Detta är två oönskade effekter, särskilt då t.ex. sammanfattningen av direktivet *tydligt* trycker på syfte 1.

Vi önskar två skilda krav på byggnad och på energitillförselsystem, eller i varje fall kompletterande krav på termiska egenskaper, som rapporten själv överväger i fotnot 62.

4.5.3 Viktningsfaktor för elenergi

Vi håller inte med om att det är viktigast att med viktningsfaktor för el minska värmepumparnas fördel i just småhus. Vi ser, (precis som rapporten anger att Energimyndigheten också gör) en ökad marknadsandel för bergvärmepumpar i felerbostadshus och lokaler. Visst *minskar* den föreskrivna viktningsfaktorn värmepumparnas fördel gentemot fjärrvärme något, men den eliminerar den inte, särskilt inte för flerbostadshus och lokaler där bergvärmepumpar med högre COP är vanligare än viktningsfaktorns utgångspunkt i frånluftsvärmepump.

Oaktat viktningsfaktorns nivå så anser vi det vara en fördel med en viktningsfaktor av detta slag framför dagens BBR-krav med olika kravnivåer för elvärmade hus och andra. Detta blir lättare att kommunicera.

4.6 Effekter på fastighetsekonomi, energisystem och Miljö

Vi håller inte med om att det är bra att "byggherren kan väga åtgärder för minskat energibehov mot investeringar i effektivare tillförselsystem när kravnivån ska uppfyllas." Båda dessa typer av åtgärder är viktiga och bör inte ställas mot varandra. Att underlåta sig investeringar i en byggnad, som ju har mycket lång livslängd, för att istället visa måluppfyllnad med det mycket mer kortlivade energitillförselsystemet anser vi inte vara ett långsiktigt synsätt.

I framtiden kan detta fungera för befintliga byggnader där man ej kan skapa ett fullgott klimatskal pga tex kulturellt värdefulla byggnader etc.

2 (3)

YTTRANDE
2015-08-28

5.2.1 Fritt flödande energi

Vi håller inte med om att förnybar energi som finns just i/vid tomten ska uppmuntras. I de inledande kapitlen (samt hela 3.3) ägnas mycket tankemöda och funderingar kring ökade byggkostnader, trots att intervjuerna ganska samstämmigt ger en bild av att de initiala kostnadsökningar det kan handla om inte påverkar byggtakten. Däremot så nämns inget kring samhällsekonomiska effekter av att uppmuntra lokala, småskaliga energitillförselsystem. Dessa kan vara bra i vissa fall, men långt ifrån alltid. Och att som i detta fall ge enorma fördelar för ett litet lokalt vindkraftverk (t.ex. sådana som placeras på tak) framför storskaliga vindkraftverk leder både energieffektivitetsmässigt och samhällsekonomiskt fel.

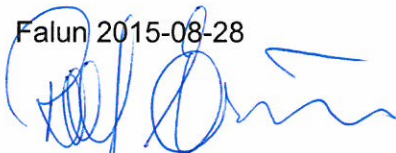
Vi anser att den svenska tillämpningen är alldeles för snäv i tolkningen av hur nära byggnaden energin ska genereras, särskilt då Direktivet i artikel 6 uttryckligen nämner fjärrvärme som en viktig faktor som det ska utredas möjligheterna för vid varje nytt byggprojekt!

7.4.1 Faktisk respektive beräknad energianvändning

I jämförelse med övriga nordiska länder nämns att deras "Syfte med beräkningsprogrammen är att verifiera att byggnaderna har de tekniska egenskaper som krävs, **inte** att beräkna byggnadernas faktiska energianvändning." Det synsättet önskar vi i Sverige också, eftersom att byggnadens faktiska energianvändning aldrig kommer att gå att beräkna på förhand, då alltför många brukarfaktorer alltid kommer att vara okända.

Eftersom man i Sverige har som ambition att detta ska vara mätbart, hur har man då mättekniskt tänkt sig att skilja på el till att värma tilluft och el till ventilation i fallet då byggnaden värms med elbatteri i tilluften? Kommer detta att göras i praktiken?

Falun 2015-08-28

Rolf Ericson, Hållbarhetskoordinator
Sweco Sverige

